

CSIKSZEREDA

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TARSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.
F. Születési árak: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Negyedévre 2 kor.

Felolvas szerkesztő:
Dr. SZÁNTÓ SAMU
úgyvöl.

Nyitási díjak soronként 40 fillért küldtetnek.
Egyes lap ára 20 fillér.
Hirdetési díjak a legelőbbban számítanak.

A kísérletezések politikája.

(J—a.) A kísérletezések politikáját éljük. A hosszú immár nyolc hét óta húzóó válság megoldásában lázadó politikáns orvos tudósok vegyi konyhájukban szünetlenül experimentáltak, de azt a esoda szert, mely a szövetekeztet ellenzék imponáló egységét szétrobantja és általa a már nem is haldokló, hanem jobblétre szenderült szabadelvűpárt egykori hatalmát új életre keltse, megtalálni nem sikerült.

Ezen tudós professorok lombikjából kikerült már az orvosszerek egész sora, de az azokkal való kísérletezés mindaddig halál ütött ki. Kezdték a kicéheztetési teóriával, ezt követte a megpuhítási kísérlet, mely a hosszúra nyújtott bécsi audienciákban nyert kifejezést. Midőn pedig látták, hogy ez a módszer sem eredményezi a remélt hatást, drasztikusabb kísérlethez nyultak a megfélemlítési politikával való lenyegtetéshez.

A vizenjáró lélek.

Ita

Nahuk ritka az olyan ház, ahol gyermek nincsen. Szegények vagyunk és nagy az adó; gyermekeink is szegény lesz és az adó még nagyobbodik, mikorra a fizető, de azért mégis csak kell a gyerek.

A gyerek az öröm, a reményesség. Gyűnve testében van valami virág; ártatlan lélekében valami ég; egész kedves a légy olyan nekünk, mint a tavaszi vetésígert és gyönyörűség.

Az apa maga-maga látja újra fejlődni beame. Elhunyt ideje mintha föltámadt volna s a labá elött játszódk el újra. Az anya is a saját életét látja új életre válni. Nagy és szép esoda ez. Ha nem volna semmi hit a földön, ha az Isten neve és fogalma nem sugárzott volna sohá alá erre a földi világra, az első gyermek magával hozná azt születésében és átadná az anya léleknek.

Hittelen térni volt és lesz mindig, de hitetlen anya, ez nem volt és nem is lesz sohasem.

Harmadeve Bathó Pál is megházasodott. A szomszéd faluból hozott asszonyt,

A képviselőház elnapolásával antiparlamentáris, abszolutisztikus kormányzó minisztérium kinevezése ez a legújabb politikai jelszó. Ez volt az utolsó ütőkártya! A szövetekeztet ellenzék megijed a törvényellenes uralomtól, kezes bárányi változik és szépen megadja magát leszujone és adó amint azt a kegyelmes osztrák generálíkok csak óhajtanı fogják, így színezték ki Tisza István és a vele szövetekeztet bécsi hatalmakok a legújabb esodaszer hatását.

Roszezul számítottak azonban a válság sorsát mérző éretlen böcsék. Nem ijed meg ettől a tenyegtetéstől senki ez országban. A meg nem szavazott újoncot és adót behajtanı az alkotmány értelmében nem lehet, de nem lehet még annak megsértésével sem, nehezen ment ez 67 előtt is, az igazi abszolutizmus idejében, amikor még rendezetlen és zavaros viszonyaink voltak; annál ke-

meri kálmista volt és az item leányok emitt húzódoztak tole

De ő mégis papista leányt vett el egy szép barna teletent. Olyan volt mikor elvette, mint a mosolygó alma; csak a dereka volt egy kicsit vastag, de az nem baj; testes volt az asszony, erős lábú és erős karú. A reklı színtel tepedt a karján úgy meg feszült. Parasztnak ilyen a legszebb. Mindenki szemé örömmel szállott arra csodáriskéibe és mindenki állott vele szóba, mert kedves volt és okos. Olyan volt a szava, mint a mez.

Két évig szolgált egy ispánnál azt mondják, ott mivelodott ki. Ha az ispán meg nem halt volna, most is ott szolgált. De meghalt fiatalon halásban vagy miiben S Julest akkor kerle meg Bathó.

Hát az ember szép derek asszonyt kapott. Hozományja is volt az asszonynak vagy kétszáz forint, hát azt se lehet mondani, hogy szegény volt.

Hanem aztán, mikor két esztendő házások voltak, az asszony elvesztette a gödrös-kéket az areáról megkomolyodott, megsoványodott. Nem éltekpedig rosszul Bathó inkább annyira szerette, hogy az asszony parancsolt a háznál.

Csak éppen az volt baj, hogy mindig csak ketten voltak.

vésbbé fog menni most rendezett állapotban, midőn a nemzet alkotmányos szabadságának valódi öntudatára ébredt és lerázta magáról azokat a békákat, melyek nemzeti függetlenségének fejlesztésében utáiban állottak

Igazán érthetetlen, hogy az udvari körök annyi eredménytelen kísérlet után még mindég gőrcsően ragaszkoznak annak a politikának a folytatásához, mely az országra nézve csak káros hatása volt és melytől a nemzeti akarat szabadulni kíván, Jusson eszükbe, hogy a választásokat ők követeltek, tartoznak tehát az azokon megnyilatkozott nemzeti akaratot respektálni is. Ez a nemzet-akarat pedig nemcsak a november tizennyolcadikát, hanem a kormányon lévő szabadelvűpárt politikáját is elítélte, következésképpen most már csak olyan politika folytatható, mely a Tisza kormány és a szabadelvűpárt politikájától eltér és a me-

Ekkor kezdett az asszony a javashoz járni.

A mi javasasszonynak Hosszuné. Fehérhajú öreg magányos asszony ez. Az őrü eszmadia volt, a gyermekei is eszmadniak. Csakhogy ezek elszármaztak a városba, de öreg asszony maga maradt itthon.

Egy kis rogyottlalu házban lakik ő templomsoron. Az udvara tele van mályvával, ármérel, iodimentával, tisztessüvel, vasfüvel, levendulával, szóval olyan szagos füvekkel, hogy mikor szét fúj, átven a szagot a tulsó sorra is. A kupaun is ven bodzata könyököl s minden jamiisan egészséges illattal lelhel be az utcát. Szóval itt orvos asszony lakik. Ennek azonban sola sínes baja a törvényneel, mert nagy betegségekbe nem árta magát, a községes kis betegségek meg csakugyan jobban elúzi a mezei füvekkel, mint a patikai orvosságok.

Hát elhez jár Bathóné. Az ilyen öregasszonyok bizonyára sokat értenek az asszonyi bajok orvoslásához, de hát ahol gyermek nincsen, az orvosságos füvegből se lehet oda ílyesmit önteni.

Ehhez a bulánathoz hozzájárult egy erős meghülés, s a szép piros nevető Bathóné a harmadik évben már elvékonyult

lyot a koalíciós többség a nemzet akaratából képvisel.

Legyen már vége a kísérletezőseknek, ide-oda kapkodásoknak és galád intrikáknak, amelyek sajnálatos és talán végzetes konfliktust idézhetnek elő a nemzet és uralkodója között, de a melyek az üdvös és az egyedül helyes kibontakozáshoz vezetői soha sem fognak.

Világosítsák fel végre ősök királyunkat Tisza István és mindazok az urak, kik elbizakodottságukban a mostani súlyos válságot előidézték, hogy politikai viszonyaink gyökeresen megváltoztak. Eddig olyan parlamenti többség kormányzott, mely programját mindég és kizárólag felülről kapta, az uralkodó öhajába mindig bele nyugodott és azt mint változatlanul tekintette. Ez volt az alkotmányosság lényegében bújtatott abszolutisztikus kormányzás.

A mostani képviselőházi többség azonban magát a nemzeti akaratot képviselni, a mely nemzeti akarat egyuttal a korona hatalmának alapja, kufiorrássa is épen ezért alkotmányos országban egyuttal a korona akaratát is.

Ha igazán alkotmányos ország vagyunk, akkor magáléva fogja tenni a korona a nemzet akaratát és meg lesz oldva a válság minden kísérletezés nélkül.

A politikai hétről.

Szigyényi Marich László herlini nagykövet tárgyal, Pátréich Montecucoli pedig tanácsolnak. Szomorú helyzet a magyarrá nézve, hogy sorsa

soány, ideges, szomorú asszonya. Templomba jár, rossz álmokat látott; egyszer meglátogatott egy olyan asszonyt, akiről azt mondták, hogy lelkeket lát, attól fogva szavát sem igen leletett hallani. Még jobban járt a templomban. Csak éppen hogy gyógni nem győnt sohasé.

Szent Mihály-nap előtt való vasárnapon elmege ez a Bathóne ismét a javasasszonyhoz. Az öregasszony az ajtó mellett ül egy rozoga kis szalmi sekkén és a Szent rózsáskert vagy Kerestény lelki fegyvertár című könyvből imadkozik.

Bathóné lett melléje a küszöbre, Lelekem Hosszúné, mondja egy kis nagy hajom van emekem. Maga okos öregasszony, talán tehetne róla.

Hosszúne levezi át az okulárét a méről. Törülgeti a keszkenőjében.

Csak mondj lelkem, mondj. Hát az én uram nagy örömet akart nekem szerzeni; eleserélte a házunkat a Gáték házával, Egy hét mulva beköltözünk. Hallottam ám.

Jaj, csak hogy nekem nem tetszik, sehogy se tetszik. Én már annyira megszoktam itt, hogy nem akarok elhinni.

Ej hiszen az szebb ház, jobb a kertje is nagyobb.

Nagyon szélről van. A haragszó áthallatszik a szomszéd faluból, meg mikor a kántor temet.

Szülőfalud harangja. Hát nem örülsz ha hallod?

felett ezek az urak kell hogy döntsenek. S azt mondják, most már meglesz a kibontakozás. Talán már szombaton meglesz, vagy ha nem, úgy április 4-ig okvedelünk.

S ha addig sem, elnapolják ismét az országgyűlés.

Szóval, még sem lesz, úgy látszik, kibontakozás. Az ellenzék, igen helyesen, csak a saját programja alapján hajlandó kormányalakítást vállalni, a felség pedig olyan garanciákat követel a koalíciótól, mely mindenik párt programjától a legelősebben eltér.

Elmegegették a Szügyén-miniszteriumot, de ő nem akar beleharapni a savanyu almába. Héderváry már leült a napirendről, előtérbe nyomul Lukács László. Csak hogy ami a főbűnök nem sikerült, az neki sem fog sikerülni.

S vonulnak fel sorra a királyi audienciákra. S a nép látja, hogy ezek az audienciák nem informatív jellegűek, hanem pübilitások. Csak az a kérdés, lesz-e eredménye? S keresik a formulát. Mindig csak a formulát. A helyett, hogy a nemzet jogos igényeit kielégítsék, alakításokkal akarják a lényegét eltakarni, ha ugyan bárki is ezzel megengedné magát tévesztetni.

Sőt a legújabb hírek szerint arra van megint kilátás hogy a király mégis gróf Andrássy Gyulának megbízatásával fog megpróbálkozni. Még pedig egészen új alapon. Hogy mi lehet ez az új alap, azt lehetetlen elképzelni. Az még éppen nem valószínű, amit némely lap Andrássy Gyula szájába ad, hogy I. ö jobban szeretett volna koalíciós kabinetet alakítani, de azért a változott alap mellett is vállalkozik kormányalakításra. Ismét a változott alap. Benne van-e abban a magyar vezényszó, önálló vánterület és választási törvény? Ha nincs, úgy kár minden kísérletezésért. Az április 4-én összeülő képviselőház bizonyára ki

Aztán a patak is ott folyik a kert alatt.

Az a jó lelkeim. Bár az enyém alatt tolyna.

— De oda jár a víz áradás idején: előtti a kertek.

—A ház dombocskán van. A kertnek még jó.

— Én nem akarok ki menni ebből a házból, de hogyan mondjam meg az uramnak? Már a foglalat is lefizette s meg örül, mint a gyerek. Lelekem édes Hosszúné, ha meg akarja cselekedni a legnagyobb jól, amit ez életbe tehet, oh lelkeim Hosszúné...

Hogy én beszéljem el az uratat?

Beszélje el a háztól valahogy. Meghallatom. Mondja, hogy rossz hely, egészségtelen. A patak körül kiseretek járnak, És mikor ezt mondta: kiseretek járnak, a homlokát a tenyerébe hajtotta.

Hosszúné rántézt.

Én, angyalom, nem hazudok mondotta egy percnyi esend után. — Öreg vagyok. Az óram mutatója a tizenkettő felé jár. Nem hazudok.

—Istennem sohajtja az asszony hát ki segít én rajtam.

S a szeméből könny csöppent át az ujjain a kötényére.

Hosszúné ősz halántékára csuszattatta az okuláré szarát.

— Az a ház jobb mondotta kutató pillantással. Az utcája sem olyan sáros.

A templomhoz közelebb van. A faludól

fogja-e körülöten határozott véleményét fejezni.

Különböen az ellenzéki vezérő bizottság most arról tanulmányozkodik, tart-e a képviselőház április 4-én érdemleges gyűlést vagy pedig nem? A nézelek eltérők, de a legnagyobb része arra felé hajlik, hogy igen.

A hét legelősebbe, s hogy úgy mondjuk, lefrissítve eseménye szabadelvű párt deklarációja, mely Tisza István tollából eredt, s mely legelősebbe bizonyosága, hogy emek a pártnak soha sem volt s ma sincs önálló akarat. Feladják összes nemzeti jogainkat s nyíltan kimondják, hogy ők mindenben alávetik magukat a korona akaratának. Szóval possiblesek akarnak maradni. De hát akkor mire való az országgyűlés, ha a király akaratát a döntő? S mire való a törvény, ha a törvényhozók maguk annak ellenére a német vezényszóval jogosnak, sőt kívánatosnak tartják, s ha nem mernek az önálló gazdasági berendezkedés kérdésében sem a lábukra állani. Nem azért küldtek ezek az urak a parlamentbe, hogy a korona akaratát képviseljék, hanem azért, hogy nemzeti jogos érkeiket tolmácsolják. Bezzog a választások alkalmával egy szót sem mertek arról beszélni. Szügyen bizony, hogy ilyen deklaráció magukat magyar képviselőknél nevezők határozatából kerülhetett ki.

Csikvármegye választó polgáraihoz.

E lapok más helyén van közölve a vármegye központi választmányának az 1906. évre érvényes képviselő választói névjegyzék összeállítására vonatkozó intézkedése.

Midőn ezen intézkedésre minden polgártársunk figyelmét nyomatékosan felhívjuk egyben rá mutatva arra is, hogy Kosuth Ferenc s övékkelzetten ellenzék ellentét bizottságának elnöke is körtevet becsátott ki, melyben mindenkinek, a kivetillet, szintén figyelmébe ajánlja az 1906. évi ország-

csak a patak választ el. A bót is közelebben van.

— Oh, édes nemem lakadt újabb sóltajra az asszony szerencsétlen vagyok én ebben mégis!

És siró szemmel folytatta:

— Az uram tegnapelőtt azt mondta; öltözzél fel és gyere velem; mutatok valamit. A házat akarta mutatni. De hogy én észre ne vegyem, lekerült a patak felé. Itt pedig azt mondták, kiseret jár. Már este felé volt az idő és én reszkettem. Nem akartam vele menni.

Én még nem hallottam, hogy ott kiseret jár.

Jár pedig. A mi falunkban denki tudja.

Miféle kiseret?

Tudja az isten... Egy kis inges gyermek. Mindég ott lézeng a patak körül a mikor ki van áradva.

Hát aztán? Mit sírsz annyira.

Aztán sir... sir a gyermek és fut az ember után. Jár a nyomában. Hol hátul maradoz, hol oldalra kerül...

— Mondd csak tovább.

— Az uramnak nem merem mutatni, hogy félek. Mentem vele. A patakig utána mentem. Mikor a pallóhoz értünk, belekapaszkodtam a karjába, mert láttam, hogy a rét el van öntve.

— És a kiseret megjelent?

Bathóné sápadtan rebegette:

— Hallottam a távolban...

gyllési választói névjegyzéket, mert úgy mond nem lehetetlen, hogy rövid időn belül új választások lesznek.

Szervezni kell tehát a kerületeket, ne hogy meglepetés érje a választókat stb. stb.

E szervezés legelső és legfontosabb alapja pedig csak az lehet, ha a központi választmány által kiküldött bizottságok által f. évi április 10-ig kitűzendő határidőben és helyen minden polgártársunk jelentkezni fog, és a választói névjegyzékbe való felvétele céljából a szükséges lépéseket megteszi. A ki e lépéseket elmulasztja, azaz igen könnyen megtörténhetik, hogy 1906. évre a képviselő választók névjegyzékéből kimarad.

Pedig vármegyéinkben választó mind az, ki 1848-tól 1872-ig bezárólag készített országgyűlési választói névjegyzékek valamelyikében beíratottak.

Ezen kívül a rendezett tanácsú városokban választói joggal bírnak, kik kizáró tulajdonul vagy hitvesekkel, illetőleg kiskorú gyermekekkel közösen: a) oly házat bírnak, mely házadó alá eső legalább 3 lakrészt foglal magában, habár az ideiglenesen adómentes is, b) oly földet bírnak, mely 16 forint tiszta jövedelem után van földadóval meg róva.

Különösen fontosnak tartjuk az 1871. évi XXXIII. t. c. következő részeinek ismeretét, s azért ezeket szó szerint ide is iktatjuk.

5. §. Az ország azon részeiben, melyekre névze az 1848. erdélyi II. törvény-cikk hatálya kiterjedt, nagy és kis községekben választói joggal bírnak azok:

a) kik a jelenleg fennálló földadó kataszter alapján 84 frt., ha pedig első osztályú adó alá eső házzal bírnak 79 forint 80 kr. és ha házuk másod vagy magasabb osztályú adó alá eső, 72 frt. 80 kr. tiszta jövedelem után fizetnek földadót.

b) a kik föld-, ház I-od vagy III-ad osztályú jövedelmi adó alá eső, összesen legalább 105 frt. évi tiszta jövedelem után fizetnek állami adót.

Ezekon kívül mindenik község, mely az 1791-beli 12-ik törvény-cikk nyomán jo-

gosítottakon kívül legalább 100 főtől számlál két, kisebb községek pedig egy szabadon választott képviselő által töltnak be a követ választásba.

6. §. Választói joggal bírnak továbbá azok

a) kik a kizáró tulajdonul, vagy hitveseik, illetőleg kiskorú gyermekekkel oly házat bírnak, mely legalább 105 forintnyi évi tiszta jövedelem után rovatott meg házbér adóval;

b) kik az a) pontban említett módon birt földbirtokból vagy saját tőkéjükből vagy mindkettőből együttvéve eredő legalább 105 frt. évi jövedelem után vannak államadóval meg róva;

c) kik mint kereskedők vagy gyárosok legalább 105 frt. évi jövedelem után vannak államadóval meg róva.

d) kik mint kézművesek szab. kir. és rendezett tanácsú városokban egyalább 150 frt. évi jövedelem után vannak államadóval meg róva;

e) kik mint kézművesek nagy- és kis községekben legalább egy segéd után fizetnek jövedelmi adót;

7. §. Választói joggal bírnak azok is, kik az 1868. XXVI. t. c. szerint első osztályú jövedelmi adó alá eső, legalább 105 forint évi jövedelem vagy II-od osztályú jövedelmi adó alá eső legalább 700 frt. évi jövedelem, továbbá azon állami, törvényhatósági és községi tisztviselők, kik II-od osztályú jövedelmi adó alá eső legalább 500 frt. évi jövedelem után fizetnek jövedelmi adót.

8. §. A G. és 7. §-okban elősorolt esetekben megkívántatik, hogy az említett alapon a névjegyzékbe felveendő választók már a megelőző évben legalább a fent meghatározott jövedelem után voltak államadóval meg róva.

9. §. Jövedelmekre való tekintet nélkül választói joggal bírnak: a magyar tudományok akadémia tagjai, a tanárok akadémiai művészek, tudorok, ügyvédek, közjegyzők, mérnökök, sebészek, gyógyszerészek, az okleveles gazdák, okleveles erdészek és okleveles bányászok, a lelkészek,

segéd lelkészek, községi jegyzők, iskolai tanítók és az okleveles kislelölök azon választó kerületben, melyben állandóan laknak.

A lelkészek és segéd lelkészek választói jogának gyakorlatához megkívántatik azonban, hogy mint ilyenek valamely egyház községben hivatalos alkalmazásba legyenek.

A tanárok, iskolatanítók, kiscsedővők és községjegyzők pedig választói joggal és esetben bírnak, ha illető állomásukra a törvény értelmében kinevezettek, választottak, vagy hivatalukba megerősítettek.

Megvezetett bárki is nagyon könnyen megértheti, fel foghatja és hasznára fordíthatja.

Gondolja és fontolja is meg tehát mindenki, hogy ezeknek hasznára fordítása által a polgári jogok legfontosabbikának birtokába és gyakorlatába juthat, míg azoknak figyelmen kívül hagyásával egy évre, vagy tán örökre megfosztja magát ezen legfontosabb polgári jogtól.

Különösen az önzetlen hazafiai szeretettől lángoló főtisztelendő papság és igen tisztelt tanítóság figyelmébe ajánljuk ezeket s kérve kérjük: intésék, oktassák és világossítsák fel híveiket mindezekről, s buzdítsák őket a kinyitkozó alkalomtól kezdve felhasználásáig el ne mulasszák, mert ezzel a világi társadalomnak, s a hazának ép oly hasznos szolgálatot tesznek mint az Isteni és egyházi törvényeknek megismeretetésével, s megtartásával az egyházi és isteni társadalomnak s mennyi hazának!

Bartha Ignác.

A hadsereg és a haza.

Most érvekel akarják Magyarországot annektálni.

A hadügyminiszter, mintha csak napirancscaal rendelné ki főtisztjeit, utasítva őket, hogy haditervek helyett most már érveket tálaljanak össze a Gesammtmonarchie reuilens részére: Magyarország ellen. És a jeles oszttrak főtiszt urak ki is vonultak és megkezdék az érvekel való hadakozást. Ez a hadakozásuk pedig ép olyan, mintha fegyverrel vívnák. Ami érvel elő-

Lent a szívem mélyén, len sugárik képed Oh jer' sebes szárony, ugy epedek téged.

Langyos leheleted, mitől minden éled, Mitől kivirágzik szétes é természet, Ugy esik lelkeimre, mintha csak ó volna: Ifju álmaimnak, tündér szép lénya.

Kalász érlelő nyár, hőtől izzó szép nyár, Talán legkedvesebb most is csak te volnál; Mikor rém borul lombdátorod árnya, Mintha csak te volnál: férfi korom álma!

Hűvös berkek alján csermely csevegése, Szerelmes madárkák édes ömlengése, Mintha te beszélnél, mintha te susognál, En édes szerelmem, szelid szép virág szál.

Lomb hullató busz ősz, hervadás világa, Téged is szeretlek panasz minék járja? Mikor a sugártak ömlik bucsu csókja, Mintha csak te volnál: őregségem álma.

Bucsuzó madár dal, hulló sárga levél, Mintha kór ágyamnál lelkeim te beszélnél, Mintha vigasztalnál édes reményeséggel. A viszontalásnak jól eső hitével!

Álom hintó zord tél, hallgatás világa Bár csak mindég késnél ne jönnél e tájra: Mikor szemfedlő szó a sok hó pihécske, Mintha én is mennék végső pihenőre.

És aztán?

Aztán közledezt... Képződött.

— Nem. Tisztán hallottam. Jött a nyomomban. A szemem behunytam. Hallottam már, amint a lábacska já ott csobogott mellettünk a vízen.

— Mért nem imádkoztál?

— Imádkoztam, de azért hallottam a sírását.

Az asszony zsebkendőit takart az arcára s halkán zokogott.

Az öregasszony elfordította róla tekintetét és némán nézett maga elé a földre.

Végre így szól.

— Hát segíthetsz a bajon. Az uradat a háztól eljjeszteti nem lehet. Katona volt, az nem ijed meg semmiféle vizejáró lélektől se. Hanem ha csakugyan látod a kísértetet, azt el lehet űzni.

Bathóné megtörülte az arcát és szemét.

— El? — kérdezte várakozó tekintettel.

— El, ha megfogadod a tanácsomat.

— Oh, hogyan fogadnám!

— Mondd az uradnak az éjjel, hogy imádkozzék veled. Érted: hogy imádkozzék veled érted. Mert te úgy érzed magad, hogy a halál előtt állasz. Érted: hogy a halál előtt állasz. Aztán mikor imádkoztatok, győnj meg neki, mintha a papnak gyónnál. Érted: győnj meg neki!

Bathóné maga elé meredve ült ottan

sokáig. Mikor felnézett, látta, hogy Hoszszuúé a könyvben mélyedve imádkozik.

Egy esztendő is eltelt, mikor a két asszony ujra találkozott. A templomban kerültek egymás mellé. Mert Bathóné minden nap jár a templomba; tagja a Rózsafüzének: és most már rendszeren győnik is.

Az öregasszony megvárta, míg amaz beteszi a könyvet, aztán oda susogott neki:

— No lelkeim, hát nem is jössz felém? Nem is szólsz az izérol?

Oh — felelte a menyecske zavarodottan — hát mit mondjak; csakugyan képződtem.

Megfogadtad a tanácsomat?

— Hát hogyan.

— És az urad?

— Semmi bajom sincs vele. Egy kicsit megvert, egy kis ideig haragudott, aztán azóta minden jól van.

Mosolyogva susogta ezt, mert most is mosolygott mindig, mikor szólott. De ez a mosolygás csak olyan volt, mint a felhőn általszűrődő napfény. Aztán kezes-tet vetett magára. Az ura már várta a templom előtt.

S mentek együtt hazafelé lassan, szótlanul és szomorúan.

Négy évszak.

Ira: Ifj. Botár Béla.

Napsugaras tavasz, rózsá keltő hajnal

Várlak hő reménnyel, tele ezer vággyal;

Hátra volna még a közvilágítás kérdése. Véleményem szerint esakis villamos világításról lehet szó, mint a legszebből, a leggyaszatásosabtról és melynek létesítése nagyobb nehézségekre nem futók. Maga a berendezés nem igényel oly nagy befektetést, hogy az könnyű szerrel megteremthető ne volna, a fogvasztásnak pedig okvetlenül fedeznie kellene az iizemköltséget és befelelteti tőke évi kamatos törlesztését.

Ha egyedül Csikszereda város közönségének fogvasztása ezt nem fedezne, egy nézetem szerint a szomszédos községeket (Taplocza, Zsögöd, Somlyó) szintén bele lehetne vonni az áramkörbe és a fogvasztást ezzel növelni. Tudomásom szerint, az állam kis ipartelepék létesítése esetén hozzá szokott járulni a központi villamos műköltségeihez s ilyenformán, ily telep felállításával (nagyobb asztalos műhely pl.) nem csak hogy ez egy újabb és pedig nappali fogyasztó volna, hanem ennek révén az államségélyt is igénybe lehetne venni. Ilyenformán azt hiszem a fogvasztás az összes fentemlített kiadásokat kifizetné. Ha most még tekintetbe vesszük azt, hogy az Öh vizét esetleg könnyű szerrel lehetne áramellátásra felhasználni, mely vizizőre berendezett villammú, bár nagyobb befeleltetés igényel, oly kis iizemköltséggel járna, hogy a fogvasztás még a legrosszabb esetben is fedezné az összes költségeket, azt látjuk, hogy a villanyval való világítás berendezése nemhogy teherrel, de utóbb említett esetben egész tekintélyes jövedelemmel járhat.

Nagyon természetesen, hogy ezen kérdések nem oldódnak meg márol holnapra, valamint az is, hogy ezeknek esetleges keresztülvételével még nincsen befejezve, még nincsen elérve minden. Céltudatos és következetes munkával, a korral és annak követelményeivel lépést tartva, az eddigi mulasztásokat pótolni és a mindig újabb és újabb felmerülő feladatoknak megfelelni ha nem is könnyű, de lehet-séges.

S ha gondolkozunk felette azt látjuk, hogy megvan a haladás feltétele, hiszen van: céltudatos vezetés, van komoly akarat és munkásság. Az a képviselő testület, mely megette az első lépést a haladás, a fejlődés útján, nem fog megállni, hanem tovább fog menni kijelölt célja felé és a várost a megyének virágzó és fejlődő központjává fogja emelni a maga jószántából, a maga erejéből, szem előtt tartva e jelszót: "Segíts magadon s az Isten is megsegít."

N. S.
*Al-építész mérnök

HIREK.

Kinevezések. A helybeli kir. törvényszéknél Elthez Zsigmond és Antalfy Gábor nyugdíjaztatása folyán megüresedett két bíró állást már betöltötték. A hivatalos lap március 25-iki száma közli, hogy a király az igazságügyminiszter előterjesztésére Bodor Ödön csikszeredai kir. járásbírói albirót és dr. Rásky József kaposvári ügyészségi alügyészt a csikszeredai kir. törvényszékbe bírókká nevezte ki.

Az udvarhelyi m. kir. pénzügyigazgató Nagy Balázst a csikszeredai m. kir. adóhivatalhoz díjazlan gyakornokká nevezte ki. A király Gergely Andor gyergyószentmiklósi járásbírói albirót járásbíróvá nevezte ki, egyúttal az igazságügyminiszter az ujonan kinevezett járásbíró ő gyergyószentmiklósi járásbírósg vezetésével is megbízta.

Személyi hírek. Pap Domokos kir. főmérnök a kereskedelmi miniszertől 4 heti szabadságot kapott, melyet Budapesten, a Lukács-útrólén töltött el. Az állampépítészeti hivatal főigazgatójává ezén időtartama Hajos Károly kir. mérnök bízott meg.

Halálozás. Gözsy Árpád gyógyszerész gyász érte. Huga: Mohay Adámé szül. Gözsy Laura életének 29-ik évében 1. hó 24-én Gyorokon meghalt.

Városi közzgyűlés. Folyó év március hó 28-án kedden Csikszereda város képviselőtestülete közzgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya a belpiactér ügye volt. A gyűlésen a polgármester, a tanács határozati javaslatát terjesztette elő, mely szerint a képviselő testület megváltoztatta 1904. évi augusztus hó 4-iki határozatát, kimondja hogy a piactér a városházzal szemközt lévő telekesoport helyén létesítí és ha a telektulajdonosokkal a megegyezés megkísérrendő barátságos egyezkedés nem sikerülne a kiséajutási eljárást megindítja. A javaslathoz Bartha Ignac országgyűlési képviselő, képviselőtestület tag szölet hozzá. Kiemelvén, hogy a város mily szép és fontos lépést tesz fejlődése érdekében ezen határozattal, azt elfogadásra ajánlja. A közzgyűlés a határozati javaslatot egyhangulag elfogadta. Nem mulasztjuk el az alkalmat, hogy a képviselőtestület üdvözljk, midőn a város jövőbeni fejlődésére nézve elsőrangú fontossága kérdésben. Ejesen egyetértve, ily szép határozatot hozott.

Építész mérnök. Neumann Sándor okl. építész-mérnök, a ki a létesítendő belpiac tervét is készítette, és a mely tervet a legutóbbi városi közzgyűlésen is köztetésben részesíttek, mint értesítünk városunkban letelepedett és építései iróddját már megnyitotta. Az iroda helyisége egyelőre a központi-kávéház feletti emeleten van.

Állhelyezés. Az igazságügyminiszter Bobik Mátyás csikszeredai törvényszéki fogházfelügyelőt az újvidéki törvényszéki fogházhoz hivatalból helyezte át.

Arányostás. A gyergyóban folyamatban lévő arányostásról „Gyergyó” című lapársunk a következőket írja: E hó 21., 22., 23. és 24-én Kovács Lajos kir. törvényszéki bíró a gyergyószentmiklósi birtokokkal tárgyalásokat tartott. A még függőben lévő kérdések megoldása s a birtokosoknak elhelyezkedése volt a tárgyalások feladata. Az egyház s iskolával egyezséget kötött a birtokosság, az allodialis letelepényes birtokokra vonatkozólag kimondotta, hogy azokban arányjogban részesíteni nem kívánja, a község mint erkölcsi testület pedig ilyen természetű birtokainak beszámításáról önkéntesen lemondott. A még el nem helyezkedett nagybirtokosok kívánásait jegyzőkönyvbe adták s így békésen lefolyt tárgyalások egy lépéssel közelebb hozták arányostási ügyünk befejezéséhez. A nyugalmomba vonult Elthez Zsigmond kir. tábla bíró helyébe kinevezett Kovács Lajos kir. tszéki bíró a tárgyalások alatt beigazolta, hogy kényes ügyünk szakavatott kezekbe került. Tapintatos vezetése, gyakorlottsága s alapos tanulmányt eláruoló tudása a birtokosság rokonszenvét megnyerte s ennek köszönhetjk, hogy a tárgyalások oly gyorsan és csendben folytak le.

Pályázat a flumei haditengerészeti akadémiára. A flumei haditengerészeti akadémiára való felvételle vonatkozóan s a cs. és kir. hadügyminiszterium tengerészeti osztálya pályázati hirdetményt bocsátott ki, a melyet a m. kir. honvédelmi miniszter az

összes magyar törvényhatóságoknak és így vármegyéknek is megküldött.

Adományok a hírlapíró-szövetségnek. A Debreceni helyi vasút r. t. az előző években gyakorlathá vett szokása szerint ez évben is 50 koronán szavazott meg a vidéki hírlapírók országos szövetsége segélyalapja javára és azt Szávay Gyulának, mint a hírlapíró szövetség alelnökének adta át, ki viszont a szegedi központi pénztárbá haladéktalanul beküldötte. Ezenkívül még a következő adományok érkeztek a Szövetség elnökségéhez: „Torontálmezei takarékos és hitelbank” (Mayer Rezső nagybekeréki szerkesztő útján) 50 korona. A Győr-Visi és megyei takarékpénztár” (a „Győri Hírlap” útján) 50 korona. „Háromszéki takarékpénztár r. t.” Sepsiszentgyörgy 20 kor. és a „Szegedi hitelbank r. t.” 20 korona. A szövetség pártoló tagjai közt azonban belépett Frankl Sándor csornai laptulajdonos.

Pályázat. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara közzírte teszi, hogy a nagyméllóságú kereskedelmi miniszter a külföldi ipari viszonyok tanulmányozása és az ottani tapasztalatok itthon értékesítése céljából a kamara területére egy 600 koronás külföldi tanulmányi iparos ösztöndíjat engedélyezett, amelyre 1905. évi április hó 15-én lejáru pályázatot hirdet. Pályázhatnak a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara területén illetékes kézműiparosok. A pályázati kérdésben a folyamodó lakhelye, családja és vagyoni viszonyai, foglalkozása, előképzettsége, nyelvismerete, erkölcsi magaviselete, esetleges tanulmányai, az általa esetleg elnyert kitüntetések és végül az ösztöndíj elnyerése esetén leendő utazás iránya részletesen megjelölendők és lehetőleg hiteles okmányokkal igazolandók, valamint az is, vajjon az illető katonai kötelezettségének eleget tett-e már és vajjon biztositva van-e előre is egy megfelelő gyárban vagy műhelyben való alkalmazása, esetleg valamely külföldi szakiskolába leendő felvétele? Az illetőnek kötelezettséget kell vállalnia az iránt, hogy az ösztöndíj különbözetű visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni a hazájába és külföldön szerzett ismeretait itt fogja értékesíteni. Azok akik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget, vagy az aól még felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak. A kiskorukért atyjuk — vagy gyámjuknak kell kezességet vállalniuk a térti kötelezettség betartása tekintetében. A határidőn túl beérkezett folyamodások nem vételnek figyelembe.

Czirkusz-előadások. Donnert igazgató vezetés alatt egy nagyobb szabású czirkusz érkezett városunkba, mely előadásai sorozatát április hó 1-én kezdte meg. A 35 tagból álló jól szervezett társulatnak saját zenekara és 15 idomított lova van. Ajánljuk a kellenszen szórakozni vágyó közönségünk figyelmébe.

Érdekes letartoztatás. A tölgyes csendőrs letartoztatott egy csavargót, kire az országjárte körülött Masa Marian szerbiai rablógyilkos személyleirása teljesen ráillik s beszállította a gyergyószentmiklósi kir. járásbírósgához. Itt a letartoztatott tagadta, hogy ő Masa volna s előadta, hogy Jonkovsky Márton muszka katona, ki Port-Artúrnál súlyosan megsebesült, haza lett szállítva s a pétérvári katonai kórházból szerint vissza akarták a harctárra szállítani. Testét dolgos begyógyult seb fedti s a pé térvári dolgokkal teljesen ismerős. Az érdekes emberi városunk törvényszéki fogházába szállították.

Új vasút-szárvonal. A m. kir. államvasutak kolozsvári feltevezetősége értesíti az utazóközönséget, hogy a székely kocsárd — marosújvári új szárvonal márcz. 17-én a közforgalomnak átadott. Az új vonalon

GYÖNÖS GYULA

... KÖNYVNYOMDA NYOMTATVÁNYRAKTÁR. CSIKSZEREDA. PAPIRKERESKEDÉS. ... KÖNYV ÉS ...

Apartán a melyen tisztelt
szakmához
kártyák, számlák,
zelenések

figyelmebe jól felszerelt könyvnyomdát, melyben minden
rak, nyomtatvány, kártyák, korlevek, meghívók, eljegyzési
tűzelek, folyóiratok, penzüntvétel, zárszámok,
Dusan felszerelt

könyv- és Papirkereskedesemben

olcsó arányú káptatok, nyak-nyak, olvasók, közönséges, röp- és csomagoló- rajzpapírok, má-
sola-kek, selyempapírok, Tollak, vonatók, fekete, másoló, minden-
féle, tinták, választék, üzleti, dobozos levélpapírok, borítékok, stb.

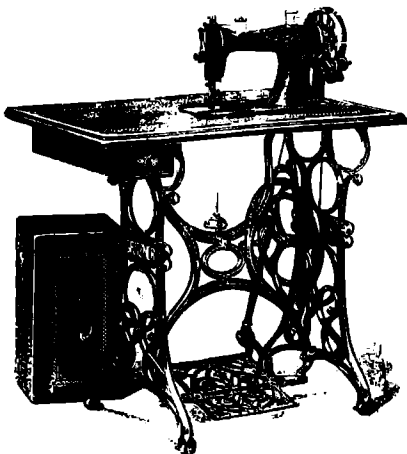
Nyomtatvány-raktáromban

készletben tartok mindenféle hivatalos nyomtatványokat, közsegi közegezők részére, jó
minőségű papíron nyomtatvány legújabb törvények, műmszeri rendeletek alapján.
Egyházi, iskolai nyomtatványok, helyeteli, mulasztási munkanaplók, iskolai hi-
zonyítványok, kereszthelyek stb. stb.

Felnyom, melyen tisztelt közönség figyelmét kiadásomban megjelenő
harmadik évfolyomára lepett

„CSIKSZEREDA

betekint, megjelenő politikai közgazda-
lapra. Előfizetést egész évre nyolcz korona. Nagy
elterjedtségénél fogva kiválóan alkalmas hirdetések közlésére. Többesrörli hirdetésnél arke-kezmény.

JAKAB JÖZSEF,

POLGÁRI EGYENRUHA-KÉSZÍTŐ
CSIKSZEREDÁN, FŐTÉR 320. SZ.

Bátor vagyok a nagyérdemű közönség le. tu-
domására hozni, hogy férfi szabóüzletemben az

ÚJ SZEZON

alkalmával a legszűkebb és legjobb hazai gyárt
melyen gyapjú és kanzarn szövetekből nagy
raktárt rendeztem be, melyekből a legújta-
nyosabb árak mellett, a legesimább kivitelű
férfi öltövényeket, valamint tavaszi kabátokat
vagyok képes elkészíteni a leggyözelebb
ide- alatt, versenyt árakban. Továbbá aján-
lom a nálam raktáron lévő és orszai kelen
dösznek orvendo Singer, karikahajos patent

VARRÓGÉPEKET

színter, nálam beszeresethetők a gépekhez
szükséges szíjak, olajazók, esavarrhuzók, ha-
jak mindenféle tűk stb. felszerelések.
Tiszti, legényeségi tüzőltői sapkákat s minden
sereleket raktáron tartok

Legújabb divatu, szebb-nél-szebb, művészi kivitelű képes és színes

Levelező-lapok
olesón kaphatók

Gyönös Gyula
könyv, papír és írószerkereskedésében.

A leghíresebb kötőgépek
házi és ipari célra

I. styriai kötőgépgyár
magyar képviselése

Budapest, Erzsébet körút 23.
részletfizetésre is kapható

Arjegyzők ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok raktára.
Fogl József Lajos.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Szolid árak!

Temetkezési intézet!

Aldott apánk megbízónak valamint a helyi vidéki nagy közönség szíves figyelmébe ajánljuk újonnan megvitt stilszerűleg üvegesre átalakított

gyáskocsiját és koporsó beeresztő

készletét. Egyszerűen bármilyen temetéshez szükséges fakoporsó, szentfüvel, sírkoszorú, gyertya, szilágok, virágok stb. cikkei a legutánosabbj árakért.

Figyelemre méltó!

Akik alkalom adtan fenti szükségleteiket alldottan szerzik be azoknak a fentemlített gyáskocsit beeresztő gépet nagyon esékely díj mellett beszájja rendelék zósükre. A nagyérdemű közönségnek megkeresésére mindig szolgálatra készen vagyok

Csikszpiviz, 1904. szeptember hóban

kiváló tisztelettel

Szabó Ferenc, kocsigyártó.

Kevés haszon, nagy forgalom!

Pártoljuk a magyart

s vegyünk csakis Magyarországon.

Legfinomabb kivitelű igen széleszeti villanyvilágításu

zseblámpa
csak 3 korona.

Teljes dohányzó készlet csak 5 koronába kerül és pedig 1 finom u. tájékkippa kínai ezüst foglalatú 1 hozzávaló pipaszár 1 vélszerű dohány zacskó 1 gyufatartó 1 tájték szívarszópóka 1 szívartóra 1 házi pipa szaral együtt 1 tájték szívarkaszópóka 1 szívartógó 1 szivarhamutartó 10 db. összesen

4 és fél ltró körülből 50 db. kávéfőléllatu finom pipere szappan csak 5 kor.

Egy nagy amerikai gyár tönkrejutása folytán a gyár az által felsorolt 40 darab szabadalmazott amerikai ezüst árakat lezsalított azon poton 6 ltr. 10 krért szállíthatom bárkinek pedig: 6 db. amerikai szabadalmazott ezüst asztali kávéfogó 6 db. amerikai szabad. ezüst evővilla 6 db. amerikai szabad. ezüst evőkanál 12 db. amerikai szabad. ezüst kávéskáral 1 darab amerikai szabad. ezüst leves merítő kanál 1 darab amerikai szabad. ezüst tejmerítő kanál 6 darab angol „Viktoria” pohártálcá 1 darab romek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak 6 ltr. 10 krért ezen tárgyak ez ltr. 10 kr. Az amerikai patent ezüst egy telje. felfér tém. beállítás vállalok.

Megrendelhetők utánvét mellett.

Neumann József-nél

Budapesten. VIII., Örömvölgy-utca 16.

Konyhakészlet

5 darab solgenné pengéjű 1 darab szeletelő villa csak 1 kor. 50 fillér.

1 darab zomancozott fűzők 6 darab lábas kávéfőző nagy szögűk csak 5 kor. 90 fillér

Egy valódi
Roszopóra

javítás mellett csak 5 korona.

Szolid és szabott árak!

Merza Rezső

első temetkezési intézete Csikszeredában (főtér).

Ajánlja előforduló halálesetek alkalmával dusan berendezett raktárát, mindennemű fa- és érezkoporsókban, nagy választék halotti felszerelésekben, koszorúk és koszorú szalagokban. Továbbá szabadisz, kapudisz és minden e szakmába vágó felszerelések, a legfinomabb igényeknek megfelelően újonnan berendezve.

Diszes halottas kocsit az általam rendezett temetésekhöz díj nélkül adok használatra

Előforduló esetek alkalmával intézetemet, a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlván, maradok tisztelettel

MERZA REZSŐ.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Nyomatok a Kiváló Gyönös Gyula könyvnyomdájában, Csikszeredában.

Legmennyesen eltartható érezkoporsók.

Rakoporsók 2 koronától felfele.